jinbena: l-ifran għan-nies tal-baħar; mar jifli x-xogħlijiet tal-baċil il-ġdid, u ftit tal-ħin wara mar Marsamxett iżur il-Forti Manoel u Lazzarett.

F'dawn iż-żjajjar li għamel ir-Re, kull meta kien igħaddi minn quddiem xi biċċa tal-gwerra, kull darba kienu jsellmulu b'21 tir tal-kanun.

Għal xi s-sitta ta' wara nofs inhar, fix-xagħra tal-Furjana, saret rivista magħmula mir-Riġmenti *Royal Scotch*, *Black Watch*, *Connaught Rangers* u mir-Riġment Malti tal-Fanterija: *Royal Malta Fencible*. Dawn ir-Riġmenti kienu taħt il-kmand tat-Tenent Kurunell Phibbs tal-*Connaught Rangers*.

Għal din ir-rivista kien hemm ir-Re u r-Reġina: ir-Re kien mal-Gvernatur u l-Istaff tiegħu, u r-Reġina kienet f'karrozza ma' Lady Stuart, il-mara tal-Gvernatur, mal-Markiża del Vasto u mas-sinjurina Stuart, it-tifla tal-Gvernatur.

Fil-ħin li kienet issir ir-rivista, il-Qampiena tal-Knisja ta' San Publju daqqet l-Ave Marija, u r-Re neħħa malajr il-kappell minn rasu, rabat idejh u qagħad jitlob b'ħeġġa kbira sa kemm spiċċat il-barka.

Malli r-rivista kienet sejra tispiċċa, ir-Re għoġbu jsejjaħ fejnu tliet suldati taċ-ċirimella tal-*Blach Watch* biex idoqqu quddiemu, u deher li għoġbu ħafna d-daqq li sama', billi tâ xi ħaġa tal-flus lit-tlieta taċ-ċirimella, u qal li jrid jagħmel libsa tal-geżwira lil wieħed mir-Riġmenti tiegħu.

Fit-tmienja, wara li spiċċat ir-rivista, is-Suldati telqu lejn il-kwartieri tagħhom, u r-Re mar il-Palazz mistieden mill-Gvernatur għall-pranzu, mnejn wara l-pranzu mar abbord; u l-għada, 26 ta' Gunju, fl-erbgħa u nofs ta' fil-għodu siefer għal Sqallija imsellem mill-Fortizzi u l-bċejjeċ tal-gwerra fil-Port.

Dan kien it-tielet Suvran li ġiê jagħmel żjara lil Gżiritna.

Tal-Pietà, 14-2-25.

Ġużè Gatt.

XERRDU

« IL-MALTI »

JEKK THOBBU T-TAGĦLIM TA' LSIENKOM

MISTOQSIJIET U TWEĠIBIET

G.G. Staqsejtna jekk il-kelma *tagħrbil*, kif inhi miktuba u stampata fil-karta li ħriġna biex niġbru l-imseħbin fil-*Malti* hix miktuba sewwa, għax għalik ħażina. Għandek raġun biex tbiegħ li rajtha miktuba ħażina, u għandna tort aħna li tlaqniha minngħajr ma flejniha. L-akbar ħmar hu dak li ma jagħrafx l-iżball tiegħu u aħna s-sewwa miegħu u nistqarruh bla mistħija. Fuq il-kitba ta' *tgħarbil* (u mhux *tagħrbil*) nitolbuk taqra fit-*Tagħrif* pag: 63 u 64 (2) taħt ir-ras "*Nomi mnisslin mill-Verbi*" fejn din il-kelma, mnissla mill-verb *għarbel*, hi miġjuba fost il-*quadrilitteri* (ta' erba' konsonanti) u timxi mas-suriet sħabha ta' *farfar*, *kasbar*, *qarben* li jagħmlu n-nom *infinitiv: tfarfir-a*, *tkasbir-a*, *tqarbin-a* etc. Aqra wkoll fl-*egħluq* pag: 111 (3). *Tagħrif fuq il-Kitba Maltija.*

G.M. Naħseb li ma għandekx raġun meta ħsibt li *jismu* hu *nom* Fil-qawl «*Ikun jismu: Il-Malti*» il-kelma *jismu*, għalkemm ġejja min-nom: *isem*, hi *isem verbali* jew aħjar *nom* jew *isem* li jieħu s-sura ta' *verb impersonali* fil-*present* u jibqa' hekk fit-*tempijiet* kollha li jitfissru bil-verbi *awżiljarji* jew bxi verb ieħor, ez: *Kien jismu*, *Ħaseb li jisimni.*

Li hu verb, l-ewwel nett jurih il-ħoss ta' l-ewwel konsonanti *j*, bħala ittra marbuta mal-bidu tat-tielet persuna tal-verb fil-*present* jew *futur* (*servile preformativa caratteristica*); it-tieni, turih iż-żjieda tal-pronom *ni* f'tarf il-kelma meta ngħidu: *Jisimni* u mhux *Jismi*, imma iva *ismi* meta l-kelma hi *nom.* Iż-żjieda *ni* ma jieħduhiex ħlief il-*verbi* u xi partiċelli. Ara t-Tagħrif pag: 92 taħt il-għadd 61. *Isem* bħala *nom* jieħu ż-żjieda ta *i* u ngħidu: *ismi* (*hu*) *Pawlu*, imma nbagħad *jisimni Pawlu*, fejn *jisimni* ħa l-għamla ta' *verb*. Flok: *Ikun jismu* stajna għidna: *Ismu jkun*: *il-Malti*, fejn *ismu* hu nom mitfugħ qabel il-verb, kif dlonk iridu l-Malti. Minn *isem*, għamla ta' verb (fil-għarbi ta' Trîpli: *smâ* biex jingħażel minn *isem*, nom cfr: *smâ-ni ismi*, (Griffini), tnissel *semma* li għandu tifsir wieħed bħal tat-Taljan *nominare* (*dar nome.*)

A. C.

Min il-quddiem ikun irid jagħmel xi mistoqsijiet fuq il-Grammatka jew l-ortografija Maltija, jiktbilna u kif nistgħu nweġbuh bil-qalb kollha taħt l-ewwel ittra ta' ismu u kunjomu.